

DIGEST NEWS

УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ ДОСЛІДЖЕННЯ
ЕКСТРЕМІЗМУ

ОГЛЯД ІНОЗЕМНИХ ЗМІ

вересень 2015

ЧИТАЙТЕ У ВИПУСКУ №9:

Еміграційна криза в Європі
Європейська преса про біженців:
між гуманізмом та реальністю

Le Monde

SWI swissinfo.ch

LE FIGARO

Diena.lv

onet.
wiadomości

FAKT24.PL

За інформацією Міжнародної організації з міграції, принаймні 182 тисячі мігрантів є вихідцями з Сирії.

Згідно з інформацією Міжнародної організації з міграції (МОМ), яка була опублікована на сайті організації у п'ятницю, 18 вересня, 2015 року морським шляхом до Європи потрапили 473 887 осіб. Принаймні 182 тисячі з них прибули з Сирії, що становить майже 40 відсотків. Як повідомляється, у 2014 році сирійці становили від 25 до 33 відсотків мігрантів, які діставались Європи морем.

Як повідомлялось раніше, понад 309 тисяч біженців дісталися морем Греції, 121 тисяча шукачів притулку прибули до Італії, ще 2166 біженців дістались Іспанії, а 100 біженців досягли узбережжя Мальти. В організації також повідомили, що 2812 людей загинули при спробі перетнути Середземне море на шляху до Європи.

Скільки ще біженців виділить Європейський союз Польщі?

Число сирійських біженців, що мають прибути до Польщі змінюється кожен день як в калейдоскопі.

Голландська газета «Volkskrant» пише про те, що до Польщі прибуде 9300 біженців. У свою чергу, французька газета " le Monde" пише про більш ніж 11,5 тис. біженців, яких повинні прийняти поляки.

Європейська комісія запропонувала, в контексті розподілу 120000 біженців між країнами ЄС, Польщі прийняти 9287 осіб - відповідно до офіційних джерел ЄС. Польща вже дала зрозуміти, що готова прийняти близько 2 тис..

На Францію припадає - 24031 , а на Іспанію - 14 921.

Згідно з даними польського видання «ФАКТ24», Польща не має демографічних проблем, і не може взяти на себе велику кількість біженців, як це робить Німеччина. Польські політики висловлюють побоювання, що мусульманські біженці не зможуть інтегруватися в польське суспільство. І можуть бути причиною неспокою та агресії в країні, крім того, польські експерти наголошують на можливому розпалюванні релігійних конфліктів не лише в Польщі ,а й в Європі. Як приклад, вони приводять досвід Франції та Бельгії, де біженці поводять себе, та навіть агресивно щодо місцевого населення.

У Біженців з Сирії виникають проблеми у Польщі

Фонд Естер хоче допомогти 300 сім'ям з Сирії, але польський уряд погоджується лише на 60.

Крім того, Польський уряд не допоможе у транспортуванні біженців. Фонд організує його на свій розсуд. Польські чиновники вимагають від фонду підготувати фотографічну документацію всіх об'єктів, де будуть жити біженці.

Французьке видання Le Figaro критикує пропозицію Жана-Клода Юнкера розподіляти біженців серед країн ЄС. Цю ідею раніше підтримали канцлерка Німеччини Ангела Меркель та президент Франції Франсуа Олланд.

"Якщо план Меркель-Олланда-Юнкера використовує великодушність як аргумент на власну користь, це

значить, що він погано продуманий. Запровадити нові правила без того, аби зважати на реальні цифри чи поміркувати про можливі наслідки обраних методів, - це шлях підштовхнути Європейський Союз до занепаду. Вражає термін, який Юнкер залишив 28 державам ЄС, аби прийняти його пропозицію - він виглядає як ультиматум. Адміністрування прикордонного контролю, міграційна політика та законодавство щодо надання притулку для біженців, як і раніше, залишається привілеєм окремих держав. Чи може питання суверенітету вирішуватися поспіхом, без дискусій у тих країнах, яких це стосується?" - запитує Le Figaro.

Також віденська газета *Der Standard* коментує план Юнкера щодо вирішення кризи біженців:

"Юнкер знайшов правильні слова. На адресу усіх тих громадян та політиків, що із великим небажанням приймають біженців або воліли б взагалі цього не робити, Юнкер сказав, що право на притулок є одним із найбільш

фундаментальних прав людини взагалі. (...) Політичні заходи, які запропонував Юнкер, навпаки є хіба що першим кроком у правильному напрямку. (...) ЄС мала б створити юридичні можливості, робити запити на отримання притулку в Туреччині та в спеціальних центрах у Північній Африці. Чи значить це, що тоді, замість 22 тисяч приїдуть 220 тисяч біженців? Можливо. Але той, хто хоче піклуватися про те, аби мертвих дітей більше не виносило хвилями на узбережжя Середземного моря, мусить ширше відчинити ворота Європи", - пише *Der Standard*.

Ліберальна латвійська газета *Diena* налаштована скептично:

"У ЄС панує хаос щодо прийому біженців. Незважаючи на те що Єврокомісія презентувала свій план, що складається із семи пунктів, великих сподівань на те, що окремі держави-члени його підтримують, немає. Країнам ЄС поки що не вдається знайти спільну мову у вирішенні проблеми біженців. Водночас шукачі притулку продовжують прямувати до ЄС у небачених раніше

кількостях. І у Латвії щодо цієї проблеми залишається ще багато питань без відповіді", - констатує *Diena*.

Болгарське опозиційне видання із соціалістичним ухилом *Duma* розмірковує щодо європейських дебатів про розподіл біженців:

"Єврокомісія зробила чергову спробу показати, що вона діє заради приборкання раніше небаченого Старим Світом потоку мігрантів. Черговим він є через те, що низка європейських країн висловила свою незгоду, коли квотний принцип розподілу шукачів притулку запропонували вперше. Так само і вчора, після промови Юнкера, словацький прем'єр нагадав, що його країна проти обов'язкових квот. До Братислави слід додати також і Прагу, яка теж не особливо згодна. (...)

Німецька канцлерка Ангела Меркель, навпаки, закликала не запроваджувати жодних обмежень щодо кількості біженців, які прийматиме Європа. Це є гуманним, але дуже далеким від реальності, у якій настрої проти іммігрантів стають дедалі сильнішими і мають потенціал вилитися у небезпечні суспільні тенденції", - коментує *Duma*.

SWI swissinfo.ch

Міграційний натиск на Європу не слабшає, і якщо ще недавно суспільства країн ЄС демонстрували свою безумовну готовність «прийняти» і «допомогти», то зараз у багатьох регіонах люди починають дивитися на ситуацію з вимушеними переселенцями та мігрантами скептично. А між тим Швейцарія зобов'язалася брати участь у програмі Європейського союзу щодо прийняття біженців, які втекли від жахів громадянської війни в Сирії.

На першому етапі Швейцарії потрібно прийняти у себе 1500 біженців за умови, що вони вже зареєструвалися у Італії чи Греції.

Уряд Швейцарії також готовий розглянути додатково 5 тис. клопотань про надання притулку протягом наступних двох років. Однак питання фізичного розміщення біженців залишається і в ЄС, і тим більше в маленькій Швейцарії, серйозною проблемою.

У підземному бункері цивільної оборони, м Вюнневіль (Wünnewil), кантон Фрібур.

Тому в Швейцарії кантони і громади все активніше останнім часом вдаються до незвичайних рішень. Під центри розміщення мігрантів починають переобладнуватися підземні бункери системи цивільної оборони, вантажні морські контейнери, занедбані лікарні, старі пожежні частини, які стоять порожніми, замиські вілли і особняки, а вже коли зовсім нічого не можна зробити, то в хід йдуть навіть армійські намети.

В Швейцарії варто владі того чи іншого міста або громади оголосити про можливе створення будівель чи організацій

Центру для прийому і розміщення біженців , як місцеві жителі починають протестувати і обурюватися.

Морад Есса , біженець з Еритреї , живе з квітня 2015 в сім'ї Крістен у м Люллі (Lully), кантон Во. Подружжя Крістен стали першою сімейною парою, що взяла участь у проекті з розміщення біженців у швейцарських сім'ях.

У європейських країнах проблема біженців веде до виникнення серйозних економічних, політичних і соціальних складнощів, багато держав виявляються просто не в змозі управляти потоком вимушених мігрантів. Зростають і ксенофобські настрої.

Демонстрація в Лозанні : мігранти , які очікують від влади отримання статусу біженця, не хочуть жити в колишніх бункерах системи цивільної оборони і вимагають надання їм більш якісного житла. «Ми не кроти» - гасло демонстрантів.

Вони ризикували життям, рятуючись від репресій у себе на батьківщині , але потрапивши до Швейцарії, ці люди змушені жити в темних бункерах системи цивільної оборони. В умовах напливу мігрантів влада все частіше використовує ,як правило, пустуючі об'єкти для тимчасового розміщення осіб, які бажають отримати в Швейцарії статус біженця. Але те, що є для чиновників вимушеним рішенням, часто стає для беззахисних біженців причиною щирого обурення .

«Досить з нас бункерів! Ми хочемо на свіже повітря!». По вечірніх вулицях осінньої Лозанни саме з такими гаслами пройшли майже дві сотні мігрантів, що потрапили до Швейцарії з Еритреї, Сирії та деяких інших країн. Демонстранти перекрили навіть дорожній рух у центрі міста, змусивши перехожих з подивом зупинятися, питаючи себе та інших, а що, власне, тут відбувається, за що або проти чого виступають ці люди? «Не кидайте нас в бункери! Адже ми ні з ким не воюємо», - було написано на одному з транспарантів.

Багатьох мігрантів, що потрапили до Швейцарії, розселяють в бункерах, побудованих колись у рамках розвитку системи цивільної оборони. В умовах напливу охочих отримати статус біженця, кантональні влади все частіше використовують такі об'єкти для розміщення в них людей. Але тепер біженці почали активно вимагати більш якісних умов життя, організувавши навіть ініціативну групу, яка з серпня 2014 веде наполегливу боротьбу за поліпшення становища мігрантів, що вимушено опинилися на території кантона Во.

Дану групу підтримують багато неурядових, громадських та некомерційних благодійних організації кантону. «Я був просто шокований, коли дізнався, що мені доведеться жити в колишньому військовому бункері. А між тим

багатьом еритрейцям, перш ніж їм вдалося втекти за кордон, довелося відсидіти у в'язницях, а тому ці самі бункери викликають у них болючі спогади та асоціації, і влада, напевно, повинна враховувати це», - розповідає Хуссейн.

Ось уже чотири місяці, як він живе в одному з восьми бункерів цивільної оборони, наданих владою кантону Во для розміщення змушених переселенців і мігрантів. Всього в таких бункерах зараз проживають до 400 біженців. Що стосується даного бункера в Лозанні, то зараз в ньому розміщені від 50 до 60 чоловік. Вони сплять тут на двоповерхових армійських ліжках, не маючи денного світла і практично ніякої особистого простору. Рівно о 10:00 ранку всі мешканці бункера зобов'язані покинути його. Повернутися назад вони можуть тільки пізно ввечері. У середньому мігранти живуть у таких спорудах приблизно пару місяців, але є випадки, коли людям доводилося перебиватися так по року і довше.

Приблизно 70 людей живуть у військовому бункері на висоті 1915 метрів на перевалі Лукманієр (Lukmanierpass), яка відділяє кантон Граубюнден від кантону Тічино.

І ось тепер чаша терпіння мігрантів переповнилася. Вони вийшли на вулицю, вимагаючи якісного поліпшення умов свого розміщення. В ідеалі біженці хотіли б взагалі переїхати куди-небудь в інше місце, але зараз «єдиним поки способом легально покинути бункер є важка хвороба»,- говорить Ібрагім. У короткостроковій же перспективі протестуючі хотіли б отримати право перебувати в бункері всі 24 години на добу, вони хотіли б

мати доступ до кухні, а ще їх мета - значно знизити щільність розселення.

Орбан звинуватив Меркель у "моральному імперіалізмі"

Угорський прем'єр заявив, що запроваджені Німеччиною заходи щодо біженців, повинні поширюватися лише на неї. Угорщина ж, за словами Орбана, має право на власну думку. У ХСС тим часом підтримали критику щодо Меркель.

Горст Зеєгофер і Віктор Орбан після зустрічі в Німеччині

Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан розкритикував канцлерку Німеччини Ангелу Меркель за політику щодо біженців, звинувативши німецький уряд у "моральному імперіалізмі". Про це він заявив у середу, 23 вересня, під час зустрічі з фракцією "Християнсько-соціального союзу" (ХСС) у парламенті Баварії, повідомляє агенція AFP. "Найважливіше, щоб не було жодного морального імперіалізму", - зазначив Орбан.

Він також наголосив, що його країна має право на демократичну думку. "Все одно, як Німеччина вирішує (щодо біженців, - *Ред.*), це повинно бути чинним лише для неї. Угорці цього не хочуть", - наводить слова Орбана агенція dpa. При цьому глава угорського уряду наголосив, що поважає Меркель та не збирається втручатися у внутрішньонімецьку політику.

Перед спеціальним самітом ЄС щодо біженців він презентував пакет вимог, який складається з шести пунктів. Серед них, зокрема, фінансування державами-членами ЄС тримільярдної програми, гроші з якої мають піти, в тому числі, на посилення зовнішніх кордонів ЄС. За словами Орбана, грецькі кордони повинні моніторитися силами безпеки європейських країн, які до цього готові. Однак це може бути зроблено лише на прохання самої Греції, додав глава угорського уряду.

Серед інших пропозицій Орбана - укладання загальноєвропейського списку країн "безпечного походження", особливе партнерство з Туреччиною у питаннях мігрантів, розподіл біженців ще до потрапляння їх у Шенгенську зону, а також переосмислення відносин з Росією.

У ХСС також критикують Меркель

Прем'єр-міністр Баварії, голова партії ХСС Горст Зеєгофер у свою чергу жорстко розкритикував політику Меркель щодо біженців, зазначає dpa. За його словами, "внаслідок німецького рішення" діючі правила в Європі було позбавлено чинності. Зеєгофер додав, що зараз у Європі "хаотичні обставини" через нові рішення Меркель щодо біженців. При цьому глава ХСС підтримав позицію Орбана та закликав до відновлення дії європейських правил. Нагадаємо, що ХСС є союзною до очолюваного Меркель "Християнсько-демократичного союзу".

Американський експерт: Криза біженців грає на руку Путіну

Російський президент Володимир Путін хоче запропонувати ООН план мирного врегулювання у Сирії.

Його метою є зняття економічних санкцій щодо Росії, запевняє Марвін Кальб у інтерв'ю DW.

Журналіст Марвін Кальб є експертом з Росії Вашингтонського аналітичного центру Brookings Institution. Нещодавно друком вийшла його книга "Імперська гра. Путін, Україна та нова "холодна війна". В інтерв'ю DW він розповів, з якою метою російський президент збільшує втручання РФ у Сирії та як європейська криза біженців йому у цьому допомагає.

Deutsche Welle: Що ви очікуєте від промови російського президента Володимира Путіна перед Генеральною асамблеєю ООН у Нью-Йорку у понеділок?

Марвін Кальб: Вже близько місяця зрозуміло, що Путін щось робитиме через Сирію. За моєю інформацією, він представлятиме російську пропозицію дипломатичного вирішення. Згідно з його концепцією, сирійський президент Башар Асад залишиться при владі. Питання лише у тому, як надовго. Американці кажуть, що Асад може бути стороною переговорного процесу, навіть у тому разі, якщо вони не розмовлятимуть безпосередньо з ним. Однак з певного моменту Асад мусить залишити свою посаду. Росіяни намагаються презентувати мирний план, який допоможе їхньому протеже Асаду, але водночас готують можливість його замінити.

Путін, вочевидь, діє дуже розумно, коли дає зрозуміти, що Асад не залишиться президентом назавжди, але, разом із тим, наполягає на тому, що він має бути частиною переговорного процесу.

Марвін Кальб, експерт Brookings Institution у Вашингтоні

Ми ще не знаємо тексту промови Путіна, але дещо зрозуміло вже зараз - росіяни роблять пропозицію мирного врегулювання, яка повертає їх безпосередньо до переговорного процесу на Близькому Сході. По-друге, вони хочуть досягти того, що Асад на певний час залишатиметься у грі. І по-третє, росіяни підкріплюють власну дипломатичну позицію відвертою демонстрацією

військової техніки, яку вони нещодавно переправили до Сирії. В Україні вони застосовували ту саму стратегію: якщо хочеш досягти політичної чи дипломатичної мети, усе треба розпочинати з суттєвої військової присутності.

Канцлерка ФРН Ангела Меркель була першим західним лідером, яка нещодавно відкрито заявила, що треба говорити з Асадом. Яке значення має ця пропозиція Меркель?

Це точно відповідає плану Путіна. Він вірить, що Захід є втомленим та корумпованим, та вважає, що може використати це на власну користь. Меркель належить до найважливіших політиків Європи, без питань. Вона вірила, що має з Путіним особливі стосунки, але їй це нічим не допомогло. Коли Німеччина саме в цей час каже, що треба говорити з Асадом, Путін отримує саме ту підтримку, якої він потребує.

Чи вважаєте ви, що канцлерка зробила свою пропозицію через європейську кризу біженців, до якої призвела війна у Сирії?

Криза біженців у Європі знаходиться у прямому взаємозв'язку зі стратегією Путіна. Звичайно, це пояснює час його пропозиції в ООН. У Путіна є гіпотеза, що Захід, зрештою, забуде про Україну і розглядатиме усе вже як

щось, що залишилося позаду. З погляду Путіна, він уже виграв війну в Україні. Тепер він потребує зняття західних санкцій щодо Росії. І те, що він каже Меркель та європейським політикам, означає: якщо допоможу вам закінчити війну у Сирії і таким чином зменшити потік біженців з цієї країни, ви мусите зробити мені щось добре. А чим ви можете зробити мені добре? Тим, що приберете санкції. Я думаю, це частина його плану та його очікувань.

Здається, президент США Барак Обама був захоплений ініціативою Путіна зненацька. Як американці можуть зберегти свій вплив?

Не є таємницею те, що Обама та Путін не люблять один одного. Вони п'ятнадцять місяців не розмовляли один з одним. Путін вважає, що головною темою є його план для Сирії. Обама вважає, що мова йде про Україну. Вони підходять до цього з протилежних боків. І чи зможуть зустрітись десь посередині, ніхто не знає. Але Путін стоятиме у світлі софітів, у центрі дискусії щодо Сирії. На нього дивитимуться як на такого собі миротворця, адже у нього є пропозиція, як можна закінчити війну в Сирії.

Для будь-якого західного лідера, у тому числі й Обама, дуже важко уникнути справ з Путіним. З дипломатичної точки зору, Путін почав цю гру дуже розумно та вельми

ефективно. І тепер Обама та Меркель мусять шукати шлях, аби підлаштувати власні інтереси під нього.

З огляду на те, що відбуватиметься найближчими тижнями, якою може бути задача Обама щодо Сирії та його коаліції проти "Ісламської держави"?

Нова роль Асада та Росії у переговорах щодо Сирії?

Великою мірою це залежить від того, про що домовляться Обама та Путін у питанні військових дій проти "Ісламської держави". Якщо вони знайдуть спосіб координувати російські та західні військові операції, це більше допоможе у боротьбі проти "Ісламської держави". Однак багато людей у Пентагоні не хочуть бути втягнутими у спільні операції з росіянами. Відносини є вкрай важкими. І, здається, що в цей момент ініціатива належить Путіну.

Дайджест підготовлений експертом інституту

Ольгою Будь